

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Francisci Caietani Societatis Jesu

Gaetano, Alfonso

Excusa Pragæ, Anno 1668

Cap. XVII. De obedientia, & Regularum suæ Religionis observatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37359

CAPUT XVII.

De Obedientia, & Regularum suæ Religionis observatione.

EX sui victoria oritur studium obediendi, quod perfectum esse nequit, nisi conjunctam habeat abnegationem voluntatis judicii que proprii, ut probetur tanquam melius, quidquid à Superiore præcipitur, dum non apparet manifestum peccatum. Cùm Franciscus excelluerit in uno, sequitur illum eminuisse & in altero. In primis Deo se exhibuit obsequentem, mandando executioni sanctæ ipsius consilia, ac internas inspirationes, quibus incitabatur

ad

I. ad majorem perfectionem: de-
inde suis Superioribus, quos
Re- DEI loco habebat & revereba-
tur, exspolians se propriâ liber-
tate, sui que ipsius dominio. Ni-
hil de se statuebat, nec ullam
præsetulit, in quidquam pro-
pensionem, offerens se inter o-
randum, imitando Apostolum,
Deo promptum holocaustum.
Neque patiebatur alios agere
cum Superioribus, ut ij aliquid
de ipso decernerent: sinebat se
ab illis regi, quasi, instar statuæ,
sensu esset destitutus. Suscipie-
bat libenter, atque admodum
hilariter statuta Præsidum, etsi
adversarentur æstimationi &
proprio commodo. Non ex-
pectabat expressa mandata, cui
inspi- sufficebat minimus nutus. A-
atur. li-
ad

liquando, dum à prandio cum alijs Socijs animum relaxaret, accivit quosdam ex ijs P. Minister ad Concionatoriam Cathedralam in templo transferendam; Franciscus licèt valetudinarius, nec nominatus, accurrit tanto fervore, ut ità ipsi supposuerit humeros, ac si illi soli ejus translatio incumberet, adeoque se replevit pulvere, ac infecit telis aranearum, ut risum cæteris moveret, occasionemque præberet sui amicè perstringendi, quibus ipse vicissim subridendo respondit, nullo verbo dicto, sic labori, ex obedientia suscepto, adijciens ornamentum patientiæ. Alienus erat à vitio, cujus nos hæredes reliquerunt primi parentes, à sui, inquam, excusa-

tionem,
parent
imper
nori a
quod c
tegratu
nis & g
tiones
ampli
gloriæ
rentur
co qu
manda
que ip
missã
dantis
ne, sta
stum,
nobis
vit, n
ALE ac
tio

ione, prætextu falsarum, vel apparentium rationum, si quid imperetur proprio geniô, & honori adversum, ut interdum, quod dictat amor proprius, obtegatur velamine boni communis & gloriæ DEI: quæ illi rationes erant suspectæ, tantòque amplius repugnantes divinæ gloriæ, quantò magis cooperirentur pallio hypocrisis. Cæco quodam ruebat impetu ad mandanda executioni, quæcunque ipsi injungerentur, prætermisâ circumstantiarum mandantis aut mandati disquisitione, statuens sibi ob oculos Christum, qui propter nos, utque nobis præiret exemplo, obediuit, non solum sanctissimis MARIE ac JOSEPHO, sed etiam iniquis-

quissimis satellitibus, summo
 cum dolore ac ignominia ad
 mortem usque crucis. Et verò
 habuisset sæpe Franciscus per-
 spicuas rationes, quas oppone-
 ret, silebat tamen, permittens
 se providentiæ DEI, qui, ut vo-
 tis responderet, sui servi optan-
 tis amore ipsius pati, præbebat
 illi frequentes occasiones exer-
 cendæ tolerantia, quas, nullo
 unquam edito, seu verbis, seu
 gestibus indicio impatientis a-
 nimi, suscipiebat. Reluctaba-
 tur porrò offerentibus, quæ at-
 ridebant genio, & aptæ erant ad
 conciliandam existimationem,
 accumulatis rationibus, ne
 quidquam sibi grati facerent,
 quibus convicti, connivebant
 ejus desiderio, quo sui infes-
 ctar

ammo
ia ad
t verò
s per
pone
mittens
ut vo
optan
ebat
s exer
nullo
is, seu
ntis a
ctaba
quæ ar
ant ad
onem
, ne
erent
vebant
i infe
ctan

ctandi tenebatur, & quandoque
imperio erat adigendus, ut se
vinceret in eo acceptando, quod
illi videbatur solatium adferre,
vel honorem. Prosequebatur
amore ac reverentiâ singulari
Superiores; non tamen quòd
ab ijs benignè habitus, vel ho-
noribus affectus esset, aut ob a-
lias rationes humanas, nec ver-
nullo duntaxat, vel fucatè, sed ex
animo, ac sinè discrimine, sci-
ens ab omnibus geri personam
Christi; amabátque suam illis
pandere conscientiam, petere
eorum consilium & consensum
in rebus omnibus, quantum li-
bet levibus, quas facere, vel o-
mittere volebat, pro sua devo-
tione, sui que afflicti amorè.
Singulari quoque affectu fere-
ba-

batur erga suæ conscientiæ arbitros & Patres Spirituales, ob incumbens illis animæ ipsius curandæ onus, & incrementum gratiæ, quam ei continuè impertiebantur in Sacramento Pœnitentiæ, nec non auxilium & lumen, quod illi præstabant in caliginoso ac difficili, religiosa perfectionis cursu: & quantumvis instructus esset à sancto Spiritu admirandis luminibus cœlestibus, optimèque calleret res spirituales, sui tamen animi sensa cum illis frequenter conferebat, intelligens id Deo accidere longè gratissimum, sibi que esse solatio, & conducere ad progressum spiritûs. Nec his tantùm sed & Magistris suis, atque substitutis officialibus do-

mûs,

mūs, qui acceptā à Superioribus pollebant authoritate, obtemperantem se exhibebat. Ad obedientiæ perfectionem pertinet, non tantum promptè obedire voci vivæ, sed observare præterea, quàm diligentissimè; quod præcipitur legibus, & statutis propriæ Religionis. Solebat ille dicere, habere nos sanctitatem intrà nos ipsos, neque opus esse, ut quæramus loca sancta ac solitaria, aut Superiores spirituales, prudentes, suaves; neque obtendendam invaletudinem corporis, vel externas occupationes, aut alias rationes, quas subtiliter adinvenit, ut nos ad se pertrahat, amor proprius, si nos integrè velimus dare DEO; facile as-

M se-

sequuturum quemlibet ma- priva
 gnā sanctitatem, qui providē poenā
 statuit, se totum semetipso spo- bat,
 liare, seque omnimodē permit- exequ
 tit regi à DEO, & à Ministris Di- leges,
 vinæ ipsius Majestatis, nec sui nec u
 majorem curam gerit, quā vem,
 hominis mortui, conaturque tanqu
 insuper perfectè observare Re- menti
 ligionis statuta, & eorum perfe quod
 ctione metiri omnes suas actio- sunt i
 nes. Ut hoc studium esset con- epikiā
 stantius, magisque proficuum, là, m
 requirebat frequens examen, bus ac
 quò perfectiùs sui cupidus dispi- simpli
 eeret, qualiter se gesserit in diri- imple
 gendis quotidianis suis operi- to, qu
 bus, ad suum finem, juxta Regu- obedi
 las; ac deprehenso defectu de- bens,
 eo doleret, causam illius adno- deside
 taret ad emendationem, culpam Quod
 pri-

privatâ vel publicâ expiaret
pœnâ. Id opere magis doce-
bat, quàm verbis; diligenter
exequens, quod nostræ svadent
leges, quas æqualiter æstimabat,
nec ullam parvi faciebat ut le-
vem, quia omnes venerabatur,
tanquam monumenta sanctæ
mentis Nostri S. P. IGNATHI, cui,
quod novimus, ab ipsomet DEO
sunt inspiratæ. Non utebatur
epikiâ, seu interpretatione ul-
lâ, multis subjectâ deceptioni-
bus ac erroribus; verùm, instar
simplicis pueruli, universa ad-
implebat, nullo alio incitamen-
to, quàm DEO placendi atque
obediendi studio, sùsq; deq; ha-
bens, quidquid quisquam à se
desideraret, ac de se diceret.
Quod attinet ad regulas con-

cernentes hominem interio-
rem; earum iudex fuit Spiritus
D E I, qui ipsum inhabitabat,
cuique omnes illius exteriores
actiones placebant. Et nos ex
harum splendore aliquid colle-
gimus de eius virtute. Ad pri-
mum campanæ ictum dimitte-
bat quidlibet, quod habebat
præ manibus, vel cœptam lite-
ram, eò se celeriter proripiens,
quò vocabatur, præcipuè ad o-
rationem & conscientiz exa-
men. Quandoque ipsius So-
cij, non percepto sono campa-
næ, ex illius motu cognosce-
bant, datum fuisse signum, se ad
quodpiam exercitium confe-
rendi. Neque ab hac observan-
tia ipsum ullus, cujuscunque
foret authoritatis, seu secularis

ris, se
dimo
tuen
homi
putat
nem
talib
ordin
bum
adeo
dato
subit
rupt
Obv
stoli
præ
disce
jecto
qui
vit, c
nam

ris

ris, seu religiosus, .vel tantillūm
dimovere poterat, magis me-
tuentem Deo displicere, quā
hominibus. Extra tempora de-
putata colloquio, ad remissio-
nem animi fessi exercitijs men-
talibus, atq; ad conservationem
ordinatæ charitatis, nullum ver-
bum absque facultate protulit,
adeoque erat silentij amans, ut
dato signo finitæ reercationis,
subitò linguam cohiberet, ab-
rupto etiam verbo inchoato.
Obvius alijs, ex consilio Apo-
stoli, vel ingressus cubiculum,
præveniebat omnes religiosè in-
discooperindo capite, nullo ad-
jecto verbo, ità ut nonnemo,
qui per semestre illi cohabita-
vit, dixerit, se ignorare, qualis-
nam esset vox Francisci, eò, quòd
M 3 ipsum

ipsum nunquam audivisset in cubiculo loquentem. Id ipsum observabat ubilibet, & semper, præsertim in templo, schola, triclinio, & per Urbis compita, in quibus, ut primùm domo est egressus, nihil loquebatur, neque dum exhibat exercitij, vel recreationis causâ. Non commemo alia pertinentia ad religiosam observantiam; siquidem ex diligentia exquisita, quâ silentij legem servavit, intelligi potest, quàm diligenter impleverit alias, quàmque in omnibus fuerit exactus, dicente Apostolo S. Jacobo; perfectum esse, qui in verbo non offendit. Quod à me dictum est, suo comprobant testimonio, qui ipsum noverunt, ac asserunt, nunquam

se ani
ipso u
nostra
statu
Super
nostra
tia, u
possit
confu
eorum
perag
comp
ri pos
tur Su
porib
curan
ctum
adver
Et ve
gnum
ignor
se

se animadvertisse, violatam ab ipso ullam, vel minutissimam, nostræ Religionis legem aut statutum, seu etiam peculiare, Superiorum placitum, quibus nostra Societas, quæ DEI est gratia, usque adeò abundat, ut non possit culpam etiam minimam, consultò committere, qui ad eorum præscriptum sua omnia, peragit, cum levissima quæque, complectantur, quæ à nobis fieri possunt. Ipsi insuper testantur Superiores, qui diversis temporibus ac locis illius habuêre curam, se in eo non reperisse factum dictumve, dignum animadversione, aut reprehensione. Et verò, nemo non censebit dignum consideratione, qui non ignorat suavem disciplinæ no-

stræ rigorem, ac studium, quo
nostri Superiores invigilant ac-
tionibus Tironum & Scholasti-
corum, ut eos religiosè edu-
cent; non fuisse ab illis, ullam
in eo notatam vel levem cul-
pam pœnâ dignam, egisseque
ipsum multis annis vitam com-
munem irreprehensibilem. At-
que licèt ab omnibus tantopere
suspiceretur, ipse nihilominus
se arbitrabatur esse imperfe-
ctum, & sæpe se arguebat publi-
cè in triclinio, de erroribus
commissis in Regularum obser-
vatione, pro iisque pœnam ali-
quam subibat, idque non ex
consuetudine, sed singulari sen-
su: si quando inter exercitatio-
nes manuales, inadvertenter
fortè, effundebat modicum o-

lei, ve
eo se
illis c
miler
bat.
comm
per ab
que S
obser

C

De

Sor

Stis

tas;

vocat

magn

ditis

ster d

lei,

lei, vel aliquid confringebat, de
eo se accusabat, & fragmentis
illis collo alligatis, cibum ad hu-
mitem mensam, vel humi capie-
bat. Et, ut semel dicam omnia,
communis est fama, exactè sem-
per ab eo Regulas & statuta, at-
que Superiorum nutus fuisse
observatos.

CAPUT XVIII.

De ipsius Paupertate & Castitate.

SOROR Obedientiæ, & Castita-
tis Mater, est Divina Pauper-
tas; cujus illi DEUS, cum ipsa
vocatione, ad vitam religiosam
magnum indidit amorem. Au-
ditis verbis, quæ Servator no-
ster dixit simili sibi Juveni: *Si*

M 5 *vis*